

MODELVOORSCHRIFTEN VOOR BEDRIJFSBRANDWEREN

vallend onder artikel 31 Wet veiligheidsregio's

versie 3.0, 18 juni 2025 | aangepast naar situatie Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Gebruik van de modelvoorschriften

De modelvoorschriften worden, in tegenstelling tot voorheen de Algemene Bepalingen, niet als integraal document bij een aanwijsbeschikking gevoegd. De modelvoorschriften zijn bedoeld als brondocument waaruit alleen de van toepassing zijnde voorschriften worden geselecteerd, die vervolgens bij de aanwijsbeschikking worden gevoegd.

Inhoudelijk komen de modelvoorschriften grotendeels overeen met de Algemene Bepalingen. Op punten zijn de modelvoorschriften aangepast en gemoderniseerd. Ook zijn enkele modelvoorschriften toegevoegd.

Belangrijkste wijzigingen versie 1.0 (18 april 2018 gepubliceerd op NIPV-site)

De belangrijkste wijzigingen betreffen de voorschriften ten aanzien van opleiding van bedrijfsbrandweerpersoneel en oefenen. De meeste voorschriften ten aanzien van de opleiding van het bedrijfsbrandweerpersoneel zijn komen te vervallen, omdat op grond van artikel 7.3, vijfde lid, van het Besluit veiligheidsregio's alleen voorschriften mogen worden gesteld aan de omvang, geoefendheid en samenstelling van het personeel. Voorschriften over opleiding zijn dus niet toegestaan. Als het bestuur van de veiligheidsregio waarborgen wil voor de opleiding van bedrijfsbrandweerpersoneel kunnen de bedrijfsbrandweerfuncties (en eventueel overheidsbrandweerfuncties) uit het Besluit personeel veiligheidsregio's worden aangewezen. Aan deze functies is een landelijk examen gekoppeld, dat wordt afgenomen door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid.

Verder zijn er voorschriften toegevoegd die betrekking hebben op oefeningen. In de Algemene Bepalingen hadden de voorschriften ten aanzien van oefeningen voornamelijk betrekking op het indienen en goedkeuren van oefenprogramma's en niet op het uitvoeren en de inhoud van de oefeningen zelf. De nieuwe voorschriften stellen eisen aan de inhoud van het oefenprogramma en de oefeningen zelf.

Tot slot zijn er nieuwe voorschriften toegevoegd die betrekking hebben op inspectie, testen en onderhoud van semi-stationaire blus- en koelinstallaties op verticale cilindrische tanks (modelvoorschriften 5.14 tot en met 5.18). Als een veiligheidsregio dit wenst, kan ze voor deze blus- en koelinstallaties een alternatief voor het jaarlijks live-testen voorschrijven.

Belangrijkste wijzigingen versie 2.0 (20 december 2021)

De tekst van de modelvoorschriften is aangepast aan de Omgevingswet. Het begrip inrichting is komen te vervallen. Hiervoor in de plaats zijn de begrippen milieubelastende activiteit en (aangewezen) locatie gekomen. Zie voor verdere toelichting het addendum aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren waar deze gewijzigde modelvoorschriften onderdeel van zijn.

Belangrijkste wijzigingen versie 3.0 (18 juni 2025)

De nummering van de voorschriften is – ten opzichte van de vorige versie – ongewijzigd. Wijzigingen naar externe normen en documenten zijn geactualiseerd. Ook zijn inzichten uit de praktijk verwerkt in een aantal voorschriften. Voorbeelden zijn het benoemen van 'overig personeel' in vs. 2.2, gewijzigde testparameters schuimvormend middel (vs. 5.9) en het spoelen van bluswaternetten (vs. 7.4). In vs. 8.3 zijn lid c, d en e toegevoegd. Bij vs. 11.2 is een toelichting toegevoegd. Bijlage 1.3, met informatie uit NFPA11 en 25, is verwijderd.

Toelichting op modelvoorschriften

Onder sommige modelbepalingen staat cursief een toelichting. Deze toelichting is bedoeld voor de zowel de veiligheidsregio als de aangewezen locatie en moet samen met het betreffende voorschrift in de aanwijsbeschikking worden opgenomen. Voorschrift 5.17, als grijze tekst opgenomen, is een optioneel voorschrift.

Aanwijsbeschikking

1. Deze volgende teksten moeten in de besluittekst komen te staan (dus onder het kopje 'Besluit'). Het bedrijfsbrandweerrapport en de eventueel door het bedrijf ingediende aanvullende gegevens maken integraal onderdeel uit van de aanwijsbeschikking, tenzij hiervan in deze beschikking wordt afgeweken.
2. De bijlagen waarnaar in de voorschriften wordt verwezen maken ook integraal onderdeel uit van de aanwijsbeschikking.

De verwijzing naar de locatie van de milieubelastende activiteit kan (met kaartje) worden opgenomen in de besluittekst. Zo is duidelijk binnen welke begrenzing de aanwijsbeschikking van toepassing is.

Inhoud:

- 1 [Definities / begripsomschrijving](#)
  - 2 [Algemeen](#)
  - 3 [Bedrijfsbrandweerbeheerssysteem](#)
  - 4 [Personeel](#)
  - 5 [Incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen](#)
  - 6 [Geoefendheid](#)
  - 7 [Bluswatervoorziening](#)
  - 8 [Alarmering en opkomst](#)
  - 9 [Verbindingen](#)
  - 10 [Beschermende middelen](#)
  - 11 [Samenwerking met externe hulpdiensten](#)
  - 12 [Toezicht](#)
  - 13 [Slotbepalingen](#)
- [Bijlagen](#)

1. DEFINITIES/BEGRIPSOMSCHRIJVING

Aangewezen locatie	Locatie, zoals beschreven in het kopje Besluit in onderhavige aanwijzing (let op bij alleen een wijziging anders omschrijven), die is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken.
Aanwijsbeschikking	Besluit van het bestuur, als bedoeld in artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's.
Bedrijfsbrandweer	<p>Het begrip bedrijfsbrandweer houdt in: Een organisatie van mensen en middelen met als doel het gecoördineerd bestrijden van branden en ongevallen op het terrein van de aangewezen locatie.</p> <p>Met deze begripsdefinitie is voor het aanwijsbeleid daarmee de breder beschreven definitie voor de bedrijfsbrandweer:</p> <p>“Een bedrijfsbrandweer is een door het bedrijf ingestelde incidentbestrijdings-organisatie met bekwaam personeel en materieel die, op basis van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's, is aangewezen door de eigen veiligheidsregio teneinde de risico's van het bedrijf voor de omgeving te beperken.”</p>
Bedrijfsbrandweer-beheerssysteem	Een kwaliteits- en beheerssysteem dat aanwezig is op de aangewezen locatie waarmee wordt aangetoond dat de operationele paraatheid en bedrijfszekerheid van (bedrijfsbrandweer)personeel en incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen is geborgd.
Bedrijfsbrandweer-journaal	Het journaal waarin de resultaten van de inspecties, de testen en het onderhoud van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen wordt bijgehouden en gearchiveerd, inclusief inspecties van vaste blus- en koelinstallaties door certificerende instanties. Het journaal bevat ook een registratie van de dagelijkse sterkte, (noodplan)oefeningen en incidenten.
Bedrijfsbrandweerpersoneel	De personen die de functies vervullen die in de voorschriften bij deze aanwijsbeschikking zijn opgenomen.
Bedrijfsbrandweerrapport	Het rapport inzake de bedrijfsbrandweer, bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, van het Besluit veiligheidsregio's.
Bedrijfszeker	Het vermogen om gedurende het verloop van een geloofwaardig incidentscenario dan wel de in een norm opgenomen functioneringstijd, foutloos te functioneren (met organisatorische en technische maatregelen).
Bestuur	Het bestuur van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.
Brandweervoertuig	Een voertuig, bezet en bestuurd door bedrijfsbrandweerpersoneel, dat kan worden ingezet voor de bestrijding van een incident en voor het vervoer van bedrijfsbrandweerpersoneel, materiaal, blusmiddelen, pompen en overige incidentbestrijdingsmiddelen.
Certificering	Certificering van brandbeveiligingssystemen zoals beschreven in CCV-inspectieschema UPD-PGS en CCV-inspectieschema Brandbeveiliging Opslag Gevaarlijke Stoffen PGS (BB-PGS).
Geloofwaardig incidentscenario	Een incidentscenario als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder c van het Besluit veiligheidsregio's.

Incidentbestrijdings- en incidentbeheers-middelen	Het geheel aan middelen die de bedrijfsbrandweer ten dienste staat bij de uitoefening van zijn taak. Hieronder worden in ieder geval verstaan de logistieke en infrastructurele voorzieningen, blus-koelwaternet met pompen, mobiele blus- en koelvoorzieningen en semi-stationaire koel- en blusinstallaties. Ook brandweervoertuigen maken onderdeel uit van deze middelen.
Line of Defence (LoD)	Die organisatorische en/of technische beschermings- en interventiemiddelen die de kans dat een specifiek incident kan plaats vinden verkleinen (preventieve LoD's) of de gevolgen van een incident binnen de installatie/locatie beperken, beheersen en/of bestrijden (repressieve LoD's).
Maatgevend incidentscenario	Een incidentscenario als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder d van het Besluit veiligheidsregio's.
Meldkamer	Een van de meldkamers van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). LMS is een samenwerkingsverband van de meldkamers van de politie, brandweer, ambulance en Koninklijke Marechaussee (KMar). www.landelijkemeldkamer.org
NEN-norm	Een door het Nederlands Normalisatie-instituut (NEN) uitgegeven norm of normatief document.
NFPA-code en -standaard	Door de National Fire Protection Association (NFPA) ontworpen normatief referentiekader voor het ontwerpen, beheren, onderhouden en testen van brandbeveiligingssystemen en daaraan verwante activiteiten.
Semi-stationaire blus- en koelinstallaties	Blus- en koelinstallaties die permanent zijn opgesteld en aangebracht op het terrein van de aangewezen locatie, (bijvoorbeeld sprinklerinstallaties, deluge-installaties, stationaire schuiminstallaties, (water)koelssystemen voor tanks, vast opgestelde watermonitoren, etc.) maar waarvoor een inzet van de bedrijfsbrandweer noodzakelijk is om de installatie (goed) te laten functioneren. Dit door middel van mobiele hulpmiddelen, dan wel specialistische brandweerkennis.
Site-trekker	Wanneer meerdere inrichtingen op één bedrijventerrein zijn gevestigd, kan één inrichting, de site-trekker, de uitvoering van de bedrijfsbrandweezorg voor andere inrichtingen op zich nemen.
Veiligheidsbeheers-systeem (VBS)	Een veiligheidsbeheerssysteem als bedoeld in artikel 4.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

2. ALGEMEEN

2.1 <naam bedrijf, adres, plaats> moet beschikken over een bedrijfsbrandweer.

2.2 De bedrijfsbrandweer bestaat uit:

- a. een personele component van:
  - <aantal> manschappen OF bedrijfsbrandweer manschappen a
  - een voertuigbediener;
  - een bevelvoerder OF bedrijfsbrandweer bevelvoerder;
  - <overig personeel dat onderdeel uitmaakt van de bedrijfsbrandweer, zoals "operator" en "first line responder">.
- b. <aantal> industrieel brandweervoertuig (autospuit) met een pompcapaciteit van minimaal <capaciteit> l/min, voorzien van een schuim/water dakkanon met een capaciteit van ten minste <capaciteit> l/min en ten minste <capaciteit> liter schuimvormend middel (3% alcoholbestendig);
- c. <aantal> mobiele watermonitoren (straatwaterkanonnen) met een capaciteit van ten minste <capaciteit> l/min per stuk;
- d. een bluswaternet met een minimale bluswatercapaciteit van <y00 m³/uur>;
- e. een <meervoudig gevoed> bluswaternet, dat:
  1. ervoor zorgt dat de bluswaterpompen een dynamische druk leveren van ten minste <x bar (+/- y bar)>;
  2. beschikt over tenminste <x diesel aangedreven / elektrische bluswaterpompen> met een capaciteit van <x00 m³/uur> per pomp, plus een reservebluswaterpomp met een capaciteit van <y00 m³/uur>;
  3. zodanig is ontworpen dat alle installaties op de aangewezen locatie zijn omsloten door een ringvormig net;
  4. ervoor zorgt dat de aanwezige semi-stationaire blus- en koelinstallaties beschikken over de daarvoor benodigde hoeveelheid dynamische (werk)druk en capaciteit;
  5. is ontworpen overeenkomstig de normen van de NFPA of een equivalente norm;
- f. voldoende incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen om de omschreven incidentscenario's te kunnen bestrijden;
- g. <capaciteit> liter schuimvormend middel voor de semi-stationaire schuimblusinstallatie(s) die op het terrein aanwezig is/zijn.

Toelichting

Het genoemde in modelvoorschrift 2.2, onderdeel d, onder 5 gaat in op normen, met als uitgangspunt de NFPA. Per situatie zal door de veiligheidsregio bekeken moeten worden welke (NFPA-)norm van toepassing is op de betreffende situatie. Voorbeelden zijn de NFPA 20 (voor pompinstallaties ten behoeve van het bluswaternet), NFPA 22 (voor het gebruik van een watertank als voeding voor het bluswaternet) en NFPA 24 (voor het bluswaternet zelf en toebehoren daarvan). Ook gelijkwaardige normen (bijvoorbeeld die het bedrijf zelf hanteert) kunnen worden voorgeschreven.

De officiële titels van de genoemde NFPA-normen:

NFPA 20 Standard for the Installation of Stationary Pumps for Fire Protection

NFPA 22 Standard for Water Tanks for Private Fire Protection

NFPA 24 Standard for the Installation of Private Fire Service Mains and Their Appurtenances

2.3 Daar waar het in de voorschriften een melding aan het bestuur van de veiligheidsregio wordt voorgeschreven wordt een melding bedoeld aan het bestuur van Veiligheidsregio [vul in] via [e-mail / adres].

3. BEDRIJFSBRANDWEERBEHEERSSYSTEEM

3.1 De aangewezen locatie dient een *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* geïmplementeerd te hebben. Indien de aangewezen locatie een *veiligheidsbeheerssysteem* heeft op grond van artikel 4.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving dan kan het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* een onderdeel zijn van dit *veiligheidsbeheerssysteem*.

- 3.2 In het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem moet het volgende zijn opgenomen;
- de wijze waarop de aangewezen locatie het inspecteren, testen en onderhouden van incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen opzet, uitvoert, bewaakt en registreert;
  - de wijze waarop de aangewezen locatie de inzetbaarheid van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen heeft geborgd;
  - op welke wijze de aangewezen locatie het opzetten, uitvoeren en bewaken van opleidingen en (noodplan)oefeningen borgt;
  - de wijze waarop na oefeningen en incidenten de noodorganisatie en bedrijfsbrandweer worden geëvalueerd en acties die daaruit volgen worden opgepakt;
  - op welke wijze de voorgeschreven personele bezetting dagelijks wordt vastgesteld en geborgd.
- 3.3 Op het terrein van de aangewezen locatie is te allen tijde het *bedrijfsbrandweerjaarnaal* aanwezig. Dit journaal dient te allen tijde actueel en volledig te zijn.
- 3.4 Indien de gegevens uit het bedrijfsbrandweerjaarnaal verspreid zijn over verschillende systemen (documenten en/of elektronisch), moet er een overzicht aanwezig zijn met daarop aangegeven waar de gegevens zijn terug te vinden c.q. worden vastgelegd en bijgehouden.

4. PERSONEEL

- 4.1 Op het terrein van de aangewezen locatie is te allen tijde het bedrijfsbrandweerpersoneel aanwezig, als bedoeld in **voorschrift 2.2, onder a**. Het bedrijfsbrandweerpersoneel is beschikbaar en paraat om de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen te bedienen. Personeel dat wordt geleverd door een derde partij waaraan de bedrijfsbrandweertzorg geheel of gedeeltelijk is uitbesteed, hoeft niet aanwezig te zijn op het terrein van de aangewezen locatie.
- In geval van niet of beperkte inzetbaarheid van het bedrijfsbrandweerpersoneel dient dit direct aan het bestuur van de veiligheidsregio gemeld te worden. In de melding dient beschreven te worden welke maatregelen zijn of worden genomen om tot een gelijkwaardige oplossing te komen, wat de reden en de aard van de niet of beperkte inzetbaarheid is, wanneer die naar verwachting is opgeheven en welke maatregelen zijn of worden genomen om de operationaliteit van het bedrijfsbrandweerpersoneel te waarborgen. Het bestuur kan aanvullende eisen stellen.

Toelichting

*In beginsel moet al het aangewezen bedrijfsbrandweerpersoneel aanwezig, beschikbaar en paraat zijn op het terrein van de aangewezen locatie. Alleen als de bedrijfsbrandweertzorg geheel of gedeeltelijk aan een derde partij is uitbesteed, bijvoorbeeld bij een site-trekker constructie, vervalt deze verplichting voor het deel dat aan deze partij is uitbesteed. Hierbij wordt wel gewezen op het gestelde in **voorschrift 8.6** (waarin staat dat bedrijfsbrandweerpersoneel binnen een bepaalde tijd aanwezig moet zijn). Als de bedrijfsbrandweertzorg gedeeltelijk is uitbesteed aan een derde partij, moet het personeel dat de aangewezen locatie zelf bijdraagt aan de bedrijfsbrandweerorganisatie wel te allen tijde aanwezig zijn op de aangewezen locatie. Te denken valt aan aangewezen operators of first line responders, maar ook aan situaties waarin bevelvoerders, voertuigbedieners en manschappen deels door de aangewezen locatie zelf en deels door een derde partij worden geleverd.*

- 4.2 Een bevelvoerder geeft binnen de bedrijfsbrandweer leiding aan maximaal acht personen.
- 4.3 Het bedrijfsbrandweerpersoneel is aantoonbaar lichamelijk goedgekeurd voor de uit te voeren taken.
- 4.4 Binnen een half uur na ontdekken van een incident dient (minimaal) één beslissingsbevoegd persoon van het bedrijf met kennis van de gebezigde processen op het terrein aanwezig te zijn. Deze functionaris is benoemd in de organisatiebeschrijving als genoemd in **voorschrift 4.7**.

4.5 Binnen de aangewezen locatie zijn één of meerdere functionarissen verantwoordelijk voor de uitvoering van:

- de periodieke controle van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen, zoals genoemd in de *aanwijsbeschikking* en het rapport inzake de bedrijfsbrandweer;
- de beproeving van de goede werking van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen;
- het treffen van maatregelen om de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer te behouden;
- het actueel houden van het *bedrijfsbrandweerjaarnaal*.

Indien meerdere functionarissen verantwoordelijk zijn voor deze taken, moet duidelijk zijn welke functionaris verantwoordelijk is voor welke taak. De functionarissen zorgen voor een adequate uitvoering van genoemde taken.

4.6 De taken en verantwoordelijkheden van het bedrijfsbrandweerpersoneel zijn bij alle betrokkenen bekend. De taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen in een document en uitgewerkt in een schriftelijke instructie die onderdeel is van het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* van de aangewezen locatie.

4.7 De aangewezen locatie beschikt over een beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden van het (bedrijfsbrandweer)personeel dat op alle organisatorische niveaus bij het beheersen van de geloofwaardige incidentscenario's is betrokken, met daarin aangegeven de verschillende functies en de daarbij behorende opleidingen. De organisatie van de hiervoor genoemde opleidingen dient tevens in deze beschrijving opgenomen te worden. Het personeel dient aantoonbaar de bij de desbetreffende functie behorende opleiding(en) te hebben gevolgd. Het kennisniveau behorende bij de functies en opleidingen dient op peil gehouden te worden via een oefenprogramma. Bovenstaande voorwaarden en beschrijvingen dienen opgenomen te zijn in een *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem*.

5. INCIDENTBESTRIJDINGS- EN INCIDENTBEHEERSMIDDELEN

5.1 Op het terrein van de aangewezen locatie zijn te allen tijde de middelen aanwezig die in **voorschrift 2.2, onder b tot en met g**, zijn genoemd. Uitgezonderd zijn de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen die worden geleverd door een derde partij waaraan de bedrijfsbrandweezorg geheel of gedeeltelijk is uitbesteed.

Toelichting

*In beginsel moeten alle aangewezen incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen aanwezig zijn op het terrein van de aangewezen locatie. Alleen als de bedrijfsbrandweezorg geheel of gedeeltelijk aan een derde partij is uitbesteed en deze ook de betreffende middelen meeneemt in geval van een incident, vervalt deze verplichting voor het deel dat aan deze partij is uitbesteed. Hierbij wordt wel gewezen op het gestelde in **voorschrift 8.6** (waarin staat dat bedrijfsbrandweerpersoneel binnen een bepaalde tijd aanwezig moet zijn). Als een deel van de middelen in geval van een incident wordt meegenomen door de derde partij en een deel door de aangewezen locatie zelf geleverd wordt (bijvoorbeeld extra schuimvormend middel), dan moeten de middelen die de aangewezen locatie zelf levert te allen tijde aanwezig zijn op het terrein van de aangewezen locatie.*

5.2 De incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen zijn:

- a. bedrijfszeker
- b. voor onmiddellijk gebruik gereed
- c. goed bereikbaar
- d. als zodanig herkenbaar
- e. tegen externe invloeden beschermd
- f. beschermd tegen warmtestraling als gevolg van een incident

De wijze waarop de aangewezen locatie bovenstaande kwaliteitseisen voor de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen waarborgt via testen en een onderhouds- en inspectiesysteem dient inzichtelijk te zijn gemaakt in het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem (zie bijlage 1.1). Een nadere beschrijving van eisen

gesteld aan het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem voor de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen is opgenomen in **bijlage 1.1**.

Toelichting:

Hiermee wordt in ieder geval het volgende bedoeld:

- blusvoorzieningen, bluswaterleidingen, brandkranen, omloopafsluiters en bluswaterreservoirs moeten tegen vorst beschermd of bestand zijn;
- watervoerende armaturen en mobiele blustoestellen die in de open lucht en/of in een stoffige of corrosieve omgeving aanwezig zijn moeten doelmatig beschermd zijn tegen externe invloeden;
- onder externe invloeden wordt onder andere verstaan: aanrijden, aanvaren, vorst, etc.
- ingeval brandveiligheidsmiddelen in een kast worden geplaatst, dan moet deze opvallend zijn geplaatst en zijn voorzien van deuren, waarop aan de buitenzijde de inhoud van de kasten duidelijk is vermeld;
- waar toegepast moeten kasten en/of beschermhoezen uitgevoerd zijn in de kleur rood, overeenkomstig de NEN 3011.

- 5.3 Bij (preventieve) onderhoudswerkzaamheden aan de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen, waarbij deze middelen buiten bedrijf worden gesteld, dient het bedrijf vervangende en gelijkwaardige maatregelen te nemen.
- 5.4 De aangewezen locatie maakt zo spoedig mogelijk nadat bekend is dat de werkzaamheden, bedoeld in voorschrift 5.3, zullen worden uitgevoerd, hiervan melding bij het bestuur van de veiligheidsregio. Daarbij wordt vermeld hoe lang de middelen naar verwachting buiten bedrijf worden gesteld en welk maatregelen de aangewezen locatie neemt.
- 5.5 Gebreken die de technische integriteit van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen nadelig beïnvloeden dienen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één maand na constateren te worden opgeheven. In het geval de operationaliteit van de (bedrijfs-)brandweer door het gebrek in geding is, zal het gebrek onmiddellijk verholpen dienen te worden. Indien dit niet mogelijk is, dient vervangend en gelijkwaardig materiaal te worden ingezet of dient de procesvoering aangepast te worden. Bij inzet van vervangend materiaal dient dit opgenomen te worden in het *bedrijfsbrandweerjaarboek*.
- 5.6 Een gebrek als bedoeld in **voorschrift 5.5** wordt zo spoedig mogelijk na ontdekken ervan gemeld bij het bestuur van de veiligheidsregio. Daarbij wordt vermeld wat de aard van het gebrek is, wanneer het gebrek naar verwachting is opgeheven en welke (tijdelijke) maatregelen de aangewezen locatie neemt om de operationaliteit van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen te waarborgen. De melding wordt visueel ondersteund door een tekening die de tijdelijke situatie weergeeft.
- 5.7 De aanwezige incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen zijn aantoonbaar geschikt voor de geloofwaardige incidentscenario's waarop deze middelen zijn toegespitst en waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij zich binnen de aangewezen locatie kunnen voordoen.
- 5.8 Alle door elektro- of verbrandingsmotoren aangedreven onderdelen van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen (inclusief noodstroomaggregaat ten behoeve van elektrische bluswaterpompen en andere tijdelijke door verbrandingsmotoren aangedreven incidentbestrijdings- en beheersmiddelen) worden wekelijks getest. Indien kan worden aangetoond dat met een lagere testfrequentie kan worden volstaan, kan na toestemming van het bestuur van de veiligheidsregio van genoemde frequentie worden afgeweken. De te testen parameters moeten zodanig gekozen zijn dat de life-cycle van deze onderdelen inzichtelijk wordt en preventief onderhoud tijdig ingepland kan worden. De uitkomsten van deze testen worden bijgeschreven in het *bedrijfsbrandweerjaarboek* en worden minimaal twee jaar bewaard.

- 5.9 Het schuimvormende middel in iedere opslageenheid moet zodanig worden bewaard en opgeslagen dat deze aan de specificaties van de fabrikant van het schuimvormend middel blijft voldoen. Hiervoor dient het schuimvormend middel periodiek en tenminste éénmaal per jaar te worden geïnspecteerd op de kwaliteit (zie [bijlage 1.1](#)). Hierbij moet iedere opslageenheid periodiek individueel getest worden. Bij deze jaarlijkse inspectie, zal het schuimvormend middel per opslageenheid separaat moeten worden getest. In het geval dat meerdere opslageenheden schuimvormend middel met hetzelfde batchnummer en/of dezelfde productiedatum onder gelijke condities worden opgeslagen, kan na goedkeuring van het bestuur van de veiligheidsregio volstaan worden met het testen van minimaal twee representatieve monsters uit twee van deze opslageenheden. De resultaten van de inspecties en controles dienen te worden bijgehouden in het bedrijfsbrandweerjaarboek. Een nadere beschrijving van de inspectie- en onderhoudseisen van het schuimvormend middel is opgenomen in [bijlage 1.1](#). De tanks, leidingen, pakkingen en appendages mogen niet door het schuimvormend middel kunnen worden aangetast.
- 5.10 Indien de voorraad schuimvormend middel die benodigd is voor de inzet bij het incident niet volledig stationair is opgesteld of met brandweervoertuigen wordt vervoerd, zijn er maatregelen genomen om de aanvullende voorraden adequaat naar de plaats van het incident te transporteren. De aanvullende voorraden zijn ter plaatse en beschikbaar/bruikbaar voordat de voorraad schuimvormend middel die stationair beschikbaar is of in het brandweervoertuig aanwezig is, is verbruikt, uitgaande van een maximale afname van het schuimvormend middel.
- 5.11 De mobiele incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen worden in een speciaal hiervoor bestemde, doeltreffende ruimte ondergebracht. De ruimte moet beschermd zijn tegen externe en weersinvloeden en altijd op een veilige wijze bereikbaar zijn.
- 5.12 Niet-gecertificeerde incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen, zijnde blus- en koelvoorzieningen of installaties met een vergelijkbare werking, worden periodiek en tenminste eenmaal per jaar tijdens een functionele test volledig in gebruik gesteld. Hierbij zal de installatie moeten voldoen aan de performance-eisen zoals deze aan het ontwerp van de installatie zijn gesteld. Voor schuiminstallaties moet in ieder geval getest worden op de performance-eisen voor application-rate, bijmengpercentage, druk en flow van het schuimvormend middel. Voor koelinstallaties moeten de performance-eisen voor koelcapaciteit, druk, flow en volledige dekking worden getest. De periode tussen twee testen mag niet langer zijn dan 12 maanden. Na iedere test wordt de installatie zorgvuldig gereinigd om de goede werking te garanderen. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem van deze installaties is opgenomen in [bijlage 1.1](#).

Toelichting

Voor schuiminstallaties kan ermee worden volstaan om – bij het bepalen van application-rate en bijmengpercentage – water te gebruiken. Indien flow en druk van het water in orde zijn mag worden verondersteld dat het verschuimingsgetal ook in orde is.

- 5.13 Gecertificeerde installaties hebben een geldig certificaat. In het bedrijfsbrandweerjaarboek worden de testen, inspecties en onderhoud geregistreerd. De eisen gesteld in deze certificering over inspectie, onderhoud en testen moeten worden nageleefd en de daarbij horende inspectierapporten moeten binnen de aangewezen locatie ter beschikking worden gesteld aan de toezichthouder. De inspectie wordt uitgevoerd door een voor ISO/IEC 17020 geaccrediteerde inspectie A-instelling. De certificaten en de daarbij horende inspectierapporten worden in het bedrijfsbrandweerjaarboek opgenomen en zodanig bewaard dat de life-cycles van deze installaties bij de aangewezen locatie inzichtelijk zijn. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem van deze installaties is opgenomen in [bijlage 1.1](#).

OPMERKING VOOR VEILIGHEIDSREGIO

De voorschriften 5.12 en 5.13 zijn de algemene voorschriften voor vast opgestelde blus- en koelsystemen. Voor vast opgestelde blus- en koelsystemen op verticale cilindrische tanks kan de veiligheidsregio bedrijven de keuze bieden om op andere wijzen te voldoen aan deze voorschriften. Hiervoor kunnen voorschriften 5.14 tot en met 5.16 worden opgenomen. Als de veiligheidsregio ervoor kiest om deze optie niet aan te bieden aan de bedrijven in haar verzorgingsgebied, zijn de voorschriften 5.12 en 5.13 ook van toepassing op vast opgestelde blus- en koelsystemen op verticale cilindrische tanks. Zie ook het onderwerp ITO in het model aanwijsbeleid.

- 5.14 Voor semi-stationaire blus- en koelvoorzieningen of installaties op verticale cilindrische opslagtanks kan de jaarlijkse functionele test zoals bedoeld in voorschrift 5.12 vervangen worden door het uitvoeren van een inspectie-, onderhouds- en testprogramma. In dat geval moeten de wijze van inspectie, onderhoud en testen van (onderdelen van) semi-stationaire blus- en koelinstallaties worden uitgevoerd volgens de NFPA 11 en/of 25. Resultaten van het onderhoud, de uitgevoerde inspecties en het testen moeten worden opgenomen in het bedrijfsbrandweerjournaal. Inspectie-, test- en onderhoudsvoorschriften en -protocollen moeten aantoonbaar goed gedocumenteerd, geschikt en geïmplementeerd zijn. Voor inspecties, testen en onderhoud aan brandbeveiligingsinstallaties moet aantoonbaar gekwalificeerd personeel ingezet worden. Rapportages van inspecties, testen en onderhoud moeten inzichtelijk zijn voor een toezichthouder van de veiligheidsregio. Een mobiele component die onderdeel uitmaakt van het totale systeem, zoals een industrieel blusvoertuig, moet onderdeel uitmaken van de inspecties, testen en onderhoud.
- 5.15 Indien ervoor gekozen wordt om van de in voorschrift 5.14 genoemde mogelijkheid gebruik te maken, dient voor de betreffende blusinstallaties op de opslagtanks een acceptance test, zoals bedoeld in de NFPA11, te worden uitgevoerd. Bij deze acceptance test worden de ontwerpgegevens van de blusinstallatie in de praktijk middels testresultaten geverifieerd.

Toelichting voorschriften 5.14 en 5.15

De voorschriften 5.14 en 5.15 hebben alleen betrekking op semi-stationaire blus- en koelsystemen op verticale cilindrische opslagtanks (PGS 29-tanks).

Voor het testen van de blus- en koelsystemen op deze tanks heeft een bedrijf drie mogelijkheden: live testen, certificering en inspectie, testen en onderhoud volgens NFPA 11 en NFPA 25 (verder: ITO). Als een bedrijf kiest voor ITO, dan moeten ze dit in het bedrijfsbrandweerrapport aangeven. Uit het bedrijfsbrandweerrapport blijkt dan welke opslagtanks onder het ITO gaan vallen. Voor deze tanks dient dan voor de betreffende blusinstallatie op de opslagtank altijd eerst een acceptance test zoals bedoeld in hoofdstuk 12.3 van de NFPA11 (vanaf versie 2021) te worden uitgevoerd. Als het niet mogelijk is om de acceptance testen voor alle blusinstallaties op opslagtanks die men onder het ITO wil laten vallen tegelijk uit te voeren kan een voorschrift worden opgenomen om deze testen te spreiden over een bepaalde periode. Dit laatste is echter niet wenselijk.

- 5.16 In de volgende situaties dient altijd een functionele test als bedoeld in voorschrift 5.12 te worden uitgevoerd:
- bij oplevering van de installatie;
  - bij modificatie van de installatie, als deze van invloed kan zijn op de performance van de installatie;
  - op vordering van de toezichthouder als er gegronde twijfel is over de doelmatigheid en/of integriteit van de brandbeveiligingsinstallatie.
- 5.17 Vervanging van incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen door eenzelfde voorziening van een ander merk of type, wordt vooraf gemeld bij het bestuur en mag pas na toestemming van het bestuur worden uitgevoerd.

Toelichting

Dit voorschrift heeft betrekking op vervanging van bestaande incidentbestrijdings- en beheersmiddelen door eenzelfde voorziening van een ander merk of type. Het gaat hierbij om

wijzigingen die niet in betekende mate consequenties hebben voor de beheersing en bestrijding van een incident. In dat geval is de inrichting immers al op grond van artikel 7.4 van het Besluit veiligheidsregio's verplicht zijn om een nieuw bedrijfsbrandweerrapport in te dienen (zie artikel 7.4, eerste lid, van het Besluit veiligheidsregio's).

Ter illustratie: als een bestaande hydrant wordt vervangen door een hydrant van een ander merk of type, heeft dit niet in betekende mate consequenties voor de bestrijding van een incident en hoeft de inrichting geen bedrijfsbrandweerrapport in te dienen. Wel zal de inrichting dit moeten melden bij het bestuur. Een ander type of merk hydrant kan mogelijk niet compatibel zijn met de autospuit die de hydrant voedt. Deze meldingsverplichting geldt ook voor inrichtingen die de bedrijfsbrandweezorg van een derde partij (inclusief de Gezamenlijke Brandweer) afnemen. Als de derde partij bijvoorbeeld een nieuwe autospuit aanschaf, zal de inrichting dit moeten melden bij het bestuur.

6. GEOEFENDHEID

- 6.1 Het bedrijfsbrandweerpersoneel heeft kennis van en inzicht in de werking van de aanwezige (mobiele en (semi-)stationaire) incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen en beschikt over de vaardigheden voor de bediening van deze apparatuur.
- 6.2 De kennis en kunde van het bedrijfsbrandweerpersoneel dient adequaat te blijven door bijscholing en het oefenen van de benodigde vaardigheden.
- 6.3 (Naam aangewezen bedrijf) verstrekt ieder jaar voor 1 december aan het bestuur van de Veiligheidsregio [naam] een oefenprogramma met een bijbehorend oefenrooster van het volgende kalenderjaar.
- 6.4 Het oefenprogramma bevat alle relevante oefenonderdelen om kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven en is specifiek toegespitst op de systemen en geloofwaardige incidentscenario's die op de aangewezen locatie van toepassing zijn.

Toelichting

Voorheen moest het oefenprogramma gebaseerd zijn op de Leidraad Oefenen. Deze kan nog steeds worden gebruikt, maar een veiligheidsregio kan ook naar een andere basis verwijzen.

- 6.5 Het oefenprogramma bevat onderdelen die de kennis en vaardigheden omtrent de aangewezen locatie en het gestelde in de voorschriften 6.1 en 8.4 op voldoende niveau brengen en waarborgen. Het oefenprogramma dient opgenomen te worden in het *bedrijfsbrandweerbeheersysteem*. Oefeningen en evaluaties dienen geregistreerd te worden in het *bedrijfsbrandweerjaarboek*.
- 6.6 Het bestuur van de veiligheidsregio beoordeelt het oefenrooster en oefenprogramma en kan naar aanleiding van deze beoordeling nadere eisen stellen.
- 6.7 Oefeningen moeten in overeenstemming met het goedgekeurde oefenprogramma en het bijbehorende oefenrooster worden uitgevoerd. Afwijkingen hiervan zijn alleen mogelijk na toestemming van het bestuur van de veiligheidsregio.

7. BLUSWATERVOORZIENING

- 7.1 De aangewezen locatie beschikt over een bluswatervoorziening zoals omschreven in de voor de aangewezen locatie geldende omgevingsvergunning milieu van [datum] met [kenmerk]. Het bluswaternetwerk dient zodanig te zijn uitgevoerd dat voldoende bluswater beschikbaar is op de plaatsen waar de incidentscenario's zich kunnen voordoen, ter bestrijding ervan.

Toelichting

De aanwijsbeschikking is getoetst aan de omgevingsvergunning die ten tijde van het vaststellen van de aanwijsbeschikking van kracht was. Voor de bluswatercapaciteit e.d. in deze aanwijsbeschikking is uitgegaan van de op dat moment in de vergunning opgenomen voorschriften. Wijzigingen in de omgevingsvergunning kunnen leiden tot aanpassing van de aanwijsbeschikking.

- 7.2 Indien de bluswatervoorziening wordt aangepast en dit gevolgen kan hebben voor de bestrijding en beheersing van de geloofwaardige incidentscenario's uit het bedrijfsbrandweerrapport dat onderdeel uitmaakt van de aanwijsbeschikking, dient de aangewezen locatie dit voorafgaand te melden bij het bestuur van de veiligheidsregio en een tekening en specificaties te verstrekken van het aangepaste netwerk.

Toelichting

Wijzigingen in het bluswaternetwerk die gevolgen kunnen hebben voor de bestrijding en beheersing van geloofwaardige incidentscenario's moeten bij het bestuur van de veiligheidsregio worden gemeld. Door daarbij een tekening en specificaties als onder meer de capaciteit van het bluswater te verstrekken, kan het bestuur van de veiligheidsregio beoordelen of de aanpassing van het bluswaternetwerk daadwerkelijk gevolgen heeft voor de bestrijding en beheersing van geloofwaardige incidentscenario's. Als dat het geval is, zal de aangewezen locatie een gewijzigd bedrijfsbrandweerrapport moeten indienen. Tijdelijke wijziging ten behoeve van onderhoud of reparatie valt hier niet onder.

- 7.3 Het gehele bluswaternetwerk dient zodanig te worden uitgevoerd dat overal de maximale bluswatercapaciteit beschikbaar is, tenzij het bedrijf aan kan tonen dat op een deel van de aangewezen locatie met een lagere capaciteit kan worden volstaan.
- 7.4 Het bluswaternetwerk wordt doeltreffend, maar ten minste tweemaal per jaar gespoeld volgens een doelmatig spoelprogramma teneinde aangroei, bezinksel en andere verontreinigingen te verwijderen. Tussen de twee spoelmomenten dient een periode van 6 maanden te zitten.
Voor bluswaternetwerken gevoed met drink- of grondwater kan volstaan worden met spoelen na aanleg en na reparatie- of onderhoudswerkzaamheden aan het bluswaternetwerk. De (onderhouds)werkzaamheden worden in het *bedrijfsbrandweerjaar* vermeld.
Van het bluswatersysteem is altijd een actuele tekening opgenomen in het *bedrijfsbrandweerjaar*. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het doeltreffend spoelen van het bluswaternetwerk is opgenomen in **bijlage 1.1**.

Toelichting

Indien op basis van historische metingen kan worden aangetoond dat met een lagere frequentie of andere spoelsnelheid kan worden volstaan, dan kan na toestemming van het bestuur van de veiligheidsregio van de genoemde frequentie worden afgeweken.

8. ALARMERING EN OPKOMST

- 8.1 Op het terrein van de aangewezen locatie zijn geschikte voorzieningen aanwezig waarmee te allen tijde op doeltreffende wijze bij incidenten binnen één minuut na het constateren van het incident vanaf het waarnemingspunt, melding kan worden gedaan aan een voortdurend bemande meldpost binnen de aangewezen locatie omtrent aard en plaats van een incident.
- 8.2 Vanuit de in **voorschrift 8.1** genoemde meldpost kan de bedrijfsbrandweer alsmede de overheidsbrandweer te allen tijde onmiddellijk en op een doeltreffende manier worden gealarmeerd.

- 8.3 Bij inzet van de bedrijfsbrandweer tijdens een incident dient er onverwijld doormelding plaats te vinden naar de meldkamer. Bij een doormelding dienen minimaal de volgende gegevens te worden vermeld:
- wat is de aard en de locatie van het incident?
  - wordt er wel of geen assistentie/bijstand van de overheidshulpdiensten verwacht?
  - is een specifieke vorm van assistentie noodzakelijk?
  - welke gevaarlijke stof is vrijgekomen en wat is de vrijgekomen hoeveelheid?
  - is er sprake van een mogelijk te verwachten schadelijk effect buiten de poort?
- 8.4 De aangewezen locatie beschikt over geschikte en passende alarmerings-, uitruk- en inzetprocedures ten behoeve van de bedrijfsbrandweer en andere bedrijfsonderdelen die in de noodorganisatie een functie vervullen. De procedures dienen opgenomen te zijn in het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem*. De uitrukken dienen in het *bedrijfsbrandweerbijlage* te worden geregistreerd.
- 8.5 Van elke brand of ongeval waarbij een inzet van de bedrijfsbrandweer noodzakelijk is wordt melding gedaan aan de overheidsbrandweer en het bestuur van de veiligheidsregio.

Toelichting

Ook incidenten waarbij om wat voor reden dan ook geen bedrijfsbrandweer is ingezet, maar die toch een bijzonder gevaar kunnen vormen voor de openbare veiligheid¹, moeten gemeld worden. Daarnaast dienen uiteraard ook andere relevante overheidsorganisaties geïnformeerd te worden conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving.

- 8.6 Het in **voorschrift 2.2** voorgeschreven personeel en middelen moeten binnen **6 minuten** na melding op elke locatie waar zich incidenten met gevaarlijke stoffen kunnen voor doen, aanwezig kunnen zijn.

Toelichting

Let op! Uit de taak/tijd analyse in combinatie met de geloofwaardige incidentscenario's moet blijken binnen welke tijd de bestrijding ingezet dient te zijn om escalatie te voorkomen. Indien uit de geloofwaardige incidentscenario's blijkt dat een snellere inzet van de bedrijfsbrandweer noodzakelijk is dient het voorschrift hierop te worden aangepast. Als er een snellere inzet noodzakelijk, maar praktisch niet haalbaar is, kan dit er ook toe leiden dat er stationaire voorzieningen geëist kunnen worden. Hiervoor moet een aanpassing in de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit plaatsvinden, dit kan niet in de bedrijfsbrandweeraanwijzing worden vastgelegd.

- 8.7 Indien de bedrijfsbrandweer zich niet op het bedrijfsterrein bevindt, dient het personeel en materieel van de bedrijfsbrandweer na melding van een incident te allen tijde onverwijld toegang verleend te worden tot het bedrijfsterrein.
- 8.8 Het personeel en materieel van de overheidsbrandweer dient na melding van een incident te allen tijde onverwijld toegang verleend te worden tot het bedrijfsterrein.

9. VERBINDINGEN

- 9.1 De bevelvoerder van de bedrijfsbrandweer beschikt over verbindingsmiddelen waarmee rechtstreeks verbinding wordt onderhouden met de in **voorschrift 8.1** genoemde meldpost.

Toelichting

Indien sprake is van meerdere bevelvoerders dient iedere bevelvoerder te beschikken over de in dit voorschrift genoemde verbindingsmiddelen.

---

¹ Zie voor een definitie van openbare veiligheid de nota van Toelichting op het Besluit veiligheidsregio's, Stb. 2010, 255, p. 57.

9.2 Bij aankomst van de overheidsbrandweer wordt de bevelvoerder van de eerst aankomende eenheid voorzien van verbindingsmiddelen, waarmee contact kan worden onderhouden met de bevelvoerder of leidinggevende van de bedrijfsbrandweer en de in **voorschrift 8.1** genoemde meldpost. Daarnaast dient ook de Officier van Dienst van de overheidsbrandweer voorzien te worden van de genoemde verbindingsmiddelen.

10 BESCHERMENDE MIDDELEN

- 10.1 De bedrijfsbrandweer heeft de beschikking over voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) die bestand zijn tegen alle binnen de aangewezen locatie te verwachten stoffen en omstandigheden. De PBM's worden goed onderhouden, zijn geschikt om de taken van de bedrijfsbrandweer uit te voeren en worden op de juiste wijze gebruikt.
- 10.2 Indien de aangewezen locatie voorziet in een eigen brandweerploeg, is deze te onderscheiden van de overheidsbrandweer en overige hulpdiensten. Dit kan in ieder geval door het goed zichtbaar aanbrengen van de bedrijfsnaam op de bluskleiding.
- 10.3 De bevelvoerder van de bedrijfsbrandweer is herkenbaar en te onderscheiden van de rest van de bedrijfsbrandweerploeg.

11 SAMENWERKING MET EXTERNE HULPDIENSTEN

11.1 De overheidsbrandweer wordt direct bij aankomst voorzien van actuele informatie en begeleiding om doeltreffend te kunnen optreden. Een beschrijving van de verplichtingen die de aangewezen locatie heeft betreffende de minimale informatievoorziening naar de overheidsbrandweer is opgenomen in **bijlage 1.2**.

Toelichting

*Een stoffenlijst voor hulpverleningsdiensten is voor hogedrempel inrichtingen reeds verplicht op grond van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en hoeft niet in de aanwijzing te worden opgenomen. Voor de overige bedrijven zoals de lagedrempel inrichtingen kan een stoffenlijst aanvullend worden voorgeschreven. Informatieverplichtingen zijn opgenomen in **bijlage 1.2**.*

11.2 Bij aankomst van de overheidsbrandweer is een gids of andere gelijkwaardige voorziening aanwezig en beschikbaar om de overheidsbrandweer de plaats van het incident op adequate en veilige wijze te laten bereiken.

Toelichting

Indien gebruik gemaakt wordt van een tekening als gelijkwaardige voorziening dan moet deze geschikt zijn om de volgende vragen te kunnen beantwoorden:

- a. de locatie van het incident;
- b. wat is een veilige aanrijdroute in relatie tot het incident en de windrichting;
- c. wat zijn de risico's van de gevaarlijke stoffen op hoofdlijnen;
- d. wat zijn directe aandachtslocaties in de omgeving, bij effecten buiten de poort.

11.3 Indien de bedrijfsbrandweer geheel of gedeeltelijk door een derde partij wordt verzorgd is het gestelde in voorschrift **11.1 en 11.2** ook op die bedrijfsbrandweer van toepassing.

Toelichting

*Dit voorschrift is van toepassing op situaties waarin de bedrijfsbrandweer door een derde partij wordt verzorgd. In die gevallen is de bedrijfsbrandweer veelal niet op het terrein van de aangewezen locatie aanwezig, maar dient zij wel over de in **voorschrift 11.1 en 11.2** bedoelde informatie of middelen te beschikken.*

- 11.4 De leidinggevendenden binnen de bedrijfsbrandweer hebben kennis van en inzicht in de commandostructuur van de overheidsbrandweer. De noodorganisatie binnen de aangewezen locatie dient bij een gezamenlijk optreden aan te sluiten bij de commandostructuur van de overheid.

12 TOEZICHT

- 12.1 In het overzicht van de werkelijke sterkte van de bedrijfsbrandweer dat op grond van artikel 31, zesde lid, van de Wet veiligheidsregio's voor 1 februari van elk jaar moet worden ingediend bij het bestuur van de veiligheidsregio is aangegeven:
- hoeveel personen bevoegd zijn de verschillende functies binnen de bedrijfsbrandweerorganisatie uit te oefenen;
  - hoeveel van de personen een dubbelfunctie hebben binnen de bedrijfsbrandweerorganisatie.

Toelichting:

Het doel van dit voorschrift is om aan te tonen dat de personele bezetting van de bedrijfsbrandweer afdoende is gewaarborgd, doordat voldoende medewerkers zijn opgeleid om invulling te geven aan de bestrijding van de incidentscenario's. Medewerkers met een dubbelfunctie zijn bijvoorbeeld zowel BHV'er als onderdeel van de bedrijfsbrandweer. Dit is van belang om te weten, omdat personen met een dubbelfunctie maar voor één taak tegelijk inzetbaar zijn en daardoor mogelijk niet beschikbaar zijn voor een bedrijfsbrandweerinzet.

- 12.2 Bij inspectie van de *bedrijfsbrandweer* kan het bestuur van de veiligheidsregio het bedrijf verzoeken de inzetbaarheid aan te tonen door middel van een praktische inzet bij een relevant scenario.

13 SLOTBEPALINGEN

- 13.1 In overleg met en na toestemming van het bestuur van de veiligheidsregio kunnen de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen en het bedrijfsbrandweerpersoneel, bedoeld in voorschriften 2.2, 4.1 en 5.1, door derden worden verzorgd. Deze door derden verzorgde bedrijfsbrandweer moet voldoen aan de voorwaarden als gesteld in de aanwijzingsbeschikking en de daaraan verbonden voorschriften.
- 13.2 In afwijking van voorschrift 13.1 is geen overleg en toestemming van het bestuur van de veiligheidsregio nodig, indien de bedrijfsbrandweezorg voor de aangewezen locatie geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd door [organisatie]. In dat geval moet hiervan schriftelijke melding worden gedaan aan het bestuur waarbij tevens het contract dat met [organisatie] is afgesloten dient te worden overgelegd. Uit dit contract en de melding dient te blijken welk deel van de bedrijfsbrandweezorg door [organisatie] wordt uitgevoerd en welk deel door de aangewezen locatie zelf wordt uitgevoerd.
- 13.3 Indien de bedrijfsbrandweezorg geheel of gedeeltelijk door derden wordt uitgevoerd, vervalt de eis tot het te allen tijde op het terrein van de aangewezen locatie aanwezig hebben van de bedrijfsbrandweer voor de onderdelen die deze derde partij op zich neemt.

Bijlagen bij de modelvoorschriften

Inleiding

Bij een aantal voorschriften wordt verwezen naar onderstaande bijlagen. Deze bijlagen bevatten uitwerkingen van de algemene eisen genoemd in deze voorschriften. Met deze uitwerkingen wordt beoogd eenduidige omschrijvingen te geven van specifieke eisen en verplichtingen die uit deze voorschriften volgen.

Bijlage 1.1

Algemene en specifieke eisen voor het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem van incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen (Voorschriften 5.2, 5.9, 5.12, 5.13 en 7.4)

Voorschrift 5.2

De semi-stationaire blus- en koelinstallaties en mobiele blus- en koelvoorzieningen die deel uitmaken van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen moeten zijn ondergebracht in het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem waarin zij voor het inspecteren, onderhouden en testen aangemerkt behoren te zijn als veiligheidskritische onderdelen. De wijze van inspectie, onderhoud en testen van (onderdelen van) semi-stationaire blus- en koelinstallaties moeten uitgevoerd worden zoals beschreven is in de NFPA 25. Indien de aangewezen locatie wil afwijken van de NFPA 25 dan zal een aantoonbaar gelijkwaardig opzet voorgelegd moeten worden aan het bestuur van de veiligheidsregio. Resultaten van het onderhoud, inspectie en testen moeten opgenomen worden in het bedrijfsbrandweerjaarboek.

Voorschrift 5.9 (schuimvormend middel)

In dit voorschrift wordt van de aangewezen locatie geëist aan te tonen op welke wijze zij via een inspectiesysteem hebben geborgd dat het op de aangewezen locatie aanwezige schuimvormend middel – inclusief SVM-voorraad in het industriële blusvoertuig – blijft voldoen aan de kwaliteitseisen gesteld door de fabrikant. In de aangeleverde productinformatie moet duidelijk gesteld worden aan welke kritieke specificaties het SVM en de opslag van het SVM moet voldoen. Hierin moet duidelijk zijn aangegeven conform welke normen het SVM getest moet worden. Voorbeelden van norm zijn NEN-EN 13565-2², NEN-EN 1568³, UL 162⁴ en BS 5306. In deze normatieve referentiekaders staan ook periodieke inspectie-eisen. Deze inspecties moeten plaatsvinden naast de eventuele jaarlijkse controle op vliesvorming, verontreiniging en sedimentatie. De frequentie van de inspecties is enerzijds afhankelijk van inspectie-eisen gesteld door de leverancier en anderzijds van de te volgen normeringen. Indien het schuimvormend middel ingezet dient te worden onder specifieke omstandigheden (bijvoorbeeld een verwarmd product) of bestrijding van incidenten met stoffen waarop het effect van dit schuimvormend middel niet volledig bekend is bij de fabrikant van het schuimvormend middel, dan dient de werking van het schuimvormend middel vooraf getest te worden om te bepalen of het geschikt is voor het bestrijden van incidenten met deze stoffen. De test dient uitgevoerd te worden op een wijze die ten minste gelijkwaardig is aan een voor dit doel erkend referentiekader.

Bij de jaarlijkse analyse van het schuimvormend middel moeten in ieder geval op de volgende parameters worden getest;

- Visuele controle (ontmenging, verschil in viscositeit, klonten, etc.);
- Soortelijke massa;
- pH-waarde (ligt deze nog binnen de specificaties van de leverancier?);
- Viscositeit (bij de hoogste en laagste waarde van de door de leverancier opgegeven temperatuurrange. Meestal is dit bij 20°C en -15°C);
- 25% ontwatering zwaarschuim;

² NEN-EN 13565-2: "Vaste brandblusinstallaties - Schuimsystemen - Deel 2: Ontwerp, constructie en onderhoud"

³ NEN-EN 1568: Blusmiddelen - Schuimconcentraten

⁴ UL 162: "Standard for Foam Equipment and Liquid Concentrates"

- 25% ontwatering middelschuim;
- 25% ontwatering lichtschuim;
- Expansievoud zwaarschuim;
- Expansievoud middelschuim;
- Expansievoud lichtschuim;
- Bestendigheids tegen Isopropanol (dit geldt alleen voor alcohol-resistente (AR) schuim concentraten);
- Refractie index bij 20 gr/C.

De producent kan/mag aangeven of van bovenstaande parameters kan worden afgeweken. Zo ligt de pH-waarde volgens de EN1568 tussen de 6.0 en 9.5, maar als de producent aangeeft dat bijvoorbeeld pH 10.3 geen invloed heeft op de kwaliteit van het SVM dan mag die waarde worden aangehouden.

In het rapport van deze testen moet aangegeven zijn:

- wat de specificatie van de fabrikant voor iedere parameter is en met behulp van welke test (of tegen welke norm) de controle is uitgevoerd en welk laboratorium de test heeft uitgevoerd;
- welke afkeurcriteria voor het SVM dienen te worden gehanteerd. Het schuimvormend middel moet afgekeurd worden indien niet aan de eisen van de fabrikant kan worden voldaan. Het schuimvormend middel moet in dat geval binnen 24 uur vervangen worden. In uitzonderlijke gevallen kan hier in overleg met het bestuur van de veiligheidsregio van worden afgeweken.

Voorschrift 5.12 en 5.13 (incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen)

- Voor semi-stationaire blus- en koelinstallaties (die in ieder geval uit een brandbeheers- of brandblusinstallatie bestaan) die gecertificeerd moeten zijn, geldt dat er een geldig inspectie/onderhoudscertificaat binnen de aangewezen locatie aanwezig is, zoals beschreven in de Handreiking Certificatie Brandbeveiligingsystemen.
- De registratie van de testresultaten moet zodanig zijn dat bij de aangewezen locatie inzichtelijk is wat de staat van alle installaties (sprinkler, deluge, maar ook schuimblusinstallaties en overige, niet nader genoemde semi-stationaire blus- en koelinstallaties) is en wanneer men verwacht dat er groot onderhoud aan deze installaties gepleegd moet worden.

Voorschrift 7.4 (bluswateren netwerk)

In verband met het toenemen van de inwendige weerstand van de ondergrondse blusleidingen bij veroudering en vanwege vervuiling (bijvoorbeeld na aanleg of reparatie) moeten er testen uitgevoerd worden. Het bedrijf dient daarom binnen haar onderhouds- en inspectiesysteem over een testprotocol te beschikken. Het spoelprogramma waaraan deze voorschriften refereren, moet dan ook doelbewust opgezet zijn voor het spoelen van zowel het ondergrondse als het bovengrondse bluswateren. Het spoelprogramma zal van toepassing moeten zijn op alle secties van het bluswateren. In het spoelprogramma moet duidelijk naar voren komen dat door sturing van blokafsluiters alle secties afzonderlijk gespoeld worden, waarbij vervuild water niet over een schoongespoelde sectie wordt geleid.

Bij het spoelen van blusleidingen worden voorwaarden verbonden aan:

- a) de duur van het spoelen;
- b) de capaciteit tijdens het spoelen en de spoelsnelheid;
- c) de richting van het spoelen.

Ad a

De leiding dient met de juiste snelheid te worden gespoeld totdat het water schoon is. Het water is schoon als er geen verontreinigingen worden aangetroffen in de "burlap bags"⁵ (jute zakken) die aan de uitgangen (zoals hydranten) gemonteerd zijn.

De minimale duur kan worden berekend aan de hand van de lengte en diameter van de leiding die gespoeld wordt, gekoppeld aan het gegeven met welk debiet gespoeld wordt.

---

⁵ In overleg met het bestuur kan hier eventueel van afgeweken worden.

Ad b

Het spoelen dient uitgevoerd te worden bij een bepaald debiet. Hierbij gelden in ieder geval alle onderstaande uitgangspunten:

- de berekende hydraulische capaciteit van het systeem om bijvoorbeeld sprinklersystemen naar behoren te laten werken;
- het maximale debiet dat geleverd moet worden tijdens de bestrijding of beheersing van een (brandgevaarlijk) incident;
- het debiet dat nodig is om een stroomsnelheid van 3 m/s te behalen. Deze stroomsnelheid is nodig om al het vuil uit de leidingen te verwijderen. In onderstaande tabel staat het debiet voor verschillende pijpdiameters aangegeven:

Diameter leiding (inch/mm)	Flow (liter/min)
4"/102	1.476
6"/152	3.331
8"/203	5.905
10"/254	9.235
12"/305	13.323

Als de spoelsnelheid niet gehaald kan worden kan met interne inspectie worden aangetoond dat het leidingnetwerk schoon is.

Aanpassen van de spoelfrequentie

In **voorschrift 7.4** wordt nadrukkelijk benoemd dat voor de bedrijven de mogelijkheid bestaat om de frequentie van het spoelen te verlagen. Een verzoek tot het verlagen van deze frequentie zal gericht moeten worden aan het bestuur.

Hieronder zijn een aantal criteria en informatie-eisen beschreven, waaraan een verzoek tot het verlagen van de spoelfrequentie moet voldoen.

1. Uitvoering spoelprogramma
Aangetoond dient te worden dat de spoelprogramma's uitgevoerd zijn in overeenstemming met de voorwaarden die hierboven zijn beschreven.
2. Archivering uitgevoerde spoelprogramma's
De uitvoering en resultaten van spoelprogramma's dienen voor minimaal 2 jaar gearchiveerd te worden. Hierbij dient aangetoond te worden dat het gehele leidingnet gespoeld is.
3. Spoelmedium
Vastgelegd moet zijn met welk water is gespoeld. Dit kan zijn leidingwater of oppervlaktewater via de bluspompen. Indien er sprake is van oppervlaktewater dan moet het duidelijk zijn of het gaat om zout, zoet of brak water.
4. Informatie over bluswaternet
Om te kunnen komen tot een goed oordeel dienen gegevens beschikbaar te zijn over de lay-out van het bluswaternet, het materiaal en de diameters van de leidingen.
5. Gebruik van het bluswaternet
De aangewezen locatie dient aan te geven of het bluswaternet alleen gebruikt wordt voor het leveren van bluswater of dat het ook gebruikt wordt voor andere doeleinden.

Afhankelijk van de wijze waarop de aangewezen locatie invulling heeft gegeven aan de bovenstaande criteria en informatie-eisen kan het bestuur besluiten in te stemmen met het verlagen van de spoelfrequentie van het bluswaternetwerk. De laagst mogelijke toegestane frequentie is eenmaal per drie jaar.

Bijlage 1.2 (bij modelvoorschriften)

Specifieke eisen over actuele informatie verplichtingen van de aangewezen locatie tijdens een inzet van de overheidsbrandweer op het terrein van de aangewezen locatie (voorschrift 11.1)

De exploitant draagt er zorg voor dat de brandweer van de overheid en de door een derde partij verzorgende bedrijfsbrandweerploeg voor elke installatie binnen de aangewezen locatie direct toegang heeft tot ten minste de volgende *actuele* gegevens van de binnen de installatie aanwezige gevaarlijke stof of gevaarlijke stoffen en stoffen die op basis van aard en hoeveelheid een risico vormen:

- de chemische stofnaam of handelsnaam;
- de maximaal aanwezige hoeveelheid;
- het CAS-nummer;
- het VN-nummer;
- het GI-nummer;

Indien de bovenstaande gegevens voor de aanwezige gevaarlijke stoffen niet bestaan dan moeten ten minste actuele gegevens beschikbaar zijn over;

- de chemische stofnaam of handelsnaam;
- de maximaal aanwezige hoeveelheid;
- het gevaar voor een explosie;
- het gevaar voor brand;
- het gevaar voor een toxische wolk;

OPMERKING VOOR VEILIGHEIDSREGIO

Een stoffenlijst voor hulpverleningsdiensten is voor hogedrempel inrichtingen reeds verplicht op grond van paragraaf 4.2 van in het Besluit activiteiten leefomgeving en hoeft niet in de aanwijzing te worden opgenomen. Voor de overige locaties zoals de lagedrempel Seveso-inrichtingen kan een stoffenlijst aanvullend worden voorgeschreven.